

3. *Gældende ret.*

3.1. *Den gældende forbrugeraftalelov.*

3.1.1. *Anvendelsesområde.*

Den gældende forbrugeraftalelov (lovbekendtgørelse nr. 886 af 23. december 1987 som senest ændret ved lov nr. 442 af 31. maj 2000 – optrykt som *bilag 1* til lovforslaget) finder efter lovens § 1, stk. 1, anvendelse på forbrugeraftaler og på erhvervsdrivendes henvendelser med henblik på indgåelse af sådanne aftaler. Ved en forbrugeraftale forstås en aftale, som en erhvervsdrivende indgår som led i sit erhverv, når den anden part (forbrugeren) hovedsagelig handler uden for sit erhverv, jf. § 1, stk. 2. Den erhvervsdrivende har bevisbyrden for, at aftalen ikke er en forbrugeraftale, jf. § 1, stk. 3.

Efter § 1, stk. 4, finder lovens kapitel 2 og 3 (om uanmodede henvendelser og om aftaler indgået uden for fast forretningssted) tillige anvendelse på aftaler om køb fra ikke-erhvervsdrivende, hvis aftalen er indgået eller formidlet for sælgeren af en erhvervsdrivende, samt på erhvervsdrivendes henvendelser med henblik på indgåelse af sådanne aftaler.

Forbrugeraftaledefinitionen i § 1, stk. 2, er indsat ved lov nr. 1098 af 21. december 1994 i forbindelse med gennemførelse af direktivet om urimelige kontraktvilkår i visse forbrugeraftaler (direktiv 93/13/EØF).

3.1.2. *Uanmodede henvendelser og uanmodet levering af varer og tjenesteydelser.*

3.1.2.1. I lovens kapitel 2 (§§ 2-4) findes der regler om uanmodede henvendelser og uanmodet levering af varer og tjenesteydelser.

Som udgangspunkt er der forbud mod, at erhvervsdrivende retter uanmodet personlig eller telefonisk henvendelse til en forbruger på dennes bopæl, arbejdsplads eller andet sted, hvortil der ikke er almindelig adgang, med henblik på at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af en aftale, jf. § 2, stk. 1.

Fra forbudet gælder der efter lovens § 2, stk. 2, undtagelser for henvendelser om 1) salg eller bestilling af varer, som efter næringslovens § 12, stk. 1, litra a, og stk. 2, samt § 13 kan sælges ved omførsel, 2) bestilling af bøger, 3) tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter, 4) tegning af forsikring, herunder formidling af forsikringsaftaler, og 5) tegning af abonnement, der omfatter redningstjeneste eller sygetransport, hos en virksomhed, med hvilken én eller flere kommuner har indgået aftale om udførelse af rednings- eller slukningsarbejde ved ildebrand.

Ved henvendelser som nævnt i § 2, stk. 2, skal forbrugeren ved begyndelsen af samtalen have oplyst den erhvervsdrivendes navn og det kommercielle formål med henvendelsen, jf. lovens § 2 a.

Hvis der er tale om systematisk telefonsalg, gælder endvidere reglerne for fjernsalg, således at der tillige er pligt til under telefonsamtalen at give de oplysninger, der følger af forbrugeraftalelovens § 11, jf. herom i pkt. 3.1.4 nedenfor.

Et løfte afgivet af forbrugeren ved en erhvervsdrivendes henvendelse i strid med § 2 er ikke bindende, jf. forbrugeraftalelovens § 3.

Selv om det efter reglen i forbrugeraftalelovens § 2, stk. 2, er lovligt at rette telefonisk henvendelse til en forbruger, jf. ovenfor, følger det af *markedsføringslovens* § 6 a, stk. 3, at telefonisk henvendelse kun må ske, hvis forbrugeren ikke på forhånd har frabedt sig dette, f.eks. ved at blive noteret på den såkaldte Robinsonliste i CPR-registeret.

Reglerne i forbrugeraftalelovens §§ 2 og 3 blev indført i forbindelse med den oprindelige vedtagelse af forbrugeraftaleloven i 1978, jf. Folketingstidende 1977/78, tillæg A, sp. 721 ff. Reglen i § 2 a blev indsat ved lovændringen i 2000 navnlig med henblik på gennemførelse af det generelle fjernsalgsdirektivs artikel 4, stk. 3, jf. Folketingstidende 1999/2000, tillæg A, s. 5952.

Det forbud mod uanmodede personlige henvendelser, der i 1978 blev indført med bestemmelsen i § 2, trådte i stedet for og udvidede det dagældende forbud i næringslovens § 11, samtidig med at der blev indført forbud mod uanmodede telefoniske henvendelser. Om baggrunden for reglen henvises i bemærkningerne til »dels hensynet til privatlivets fred, idet de fleste mennesker formentlig anser den uanmodede henvendelse som en påtrængende og generende salgsform, dels ønsket om at beskytte forbrugeren mod den risiko for misbrug og udnyttelse, som erfaringsmæssigt er knyttet til »dørsalg«.

Af bemærkningerne til undtagelserne fra forbudet i § 2, stk. 2, fremgår det, at der for så vidt angår salg og bestilling af visse varer, der kan sælges ved omførsel (nr. 1), var tale om udvidelse af en undtagelse, der allerede gjaldt efter næringsloven.

Vedrørende undtagelsen for bestilling af bøger (nr. 2), var der tale om en videreførelse af gældende ret. Undtagelsen var oprindeligt blevet foreslået ophævet, men under folketingsbehandlingen blev der peget på, at et forbud ville kunne betyde, at store værker af særlig kulturel og oplysningsmæssig betydning ikke ville kunne udkomme eller ville blive væsentligt dyrere.